

"Bären varandras bördor".

Erik Wallgren skyndade ivrigt uppför trapporna och ringde på en dorr i fjärde våningen, där hans fästmo, Helny Sten, bodde.

— Goda nyheter, Helny! utbrast han i samma ögonblick hans fästmo öppnade dörren. — Jag fick pastoratet! Jag stod på första förslagsrummet och erhöjll alla röster.

Helny Stens ansikte förblev famligen obefört vid meddelandet. Med sin kyliga min hönade hon mest en dam, som med ironisk överlägsenhet lysnar på en pojke, då denne impulsivt utgjuter sin glädje och belåtenhet för henne.

— Jag fick just telegram om det, sade pastorn, i det han steg in i våningen.

— Var då ifrån?
— Från Västerboda naturligtvis...
— Västerboda? upprepade Helny och rynkade pannan, som om hon försökte erinra sig, var man kunde finna denna plats på världskartan.
— Käraste Helny, sade han, — visst har jag sökt flera andra pastorat, men för min egen del önskade jag helst få komma till Västerboda, och det har jag också talat med dig om.

— Bliv inte ledsen, Erik, nu kommer jag ihåg det. Men var ligger det?

— Nere i Småland, i en vacker trakt, men kanske litet avlägset. Vi få omkring tio kilometer till närmaste stad.
— Tio kilometer!

Rösten lät förfärad, men han lade icke märke därtill.

— Du må tro, jag blev gläd, Helny, sade han, — och faster Matilda inte mindre. Hon tog mig i famn och grät av glädje. Det har ju alltid varit fasters varmaste önskan att få bo på landet. Prästgården...

— Skall din faster flytta med till prästgården, Erik? frågade Helny i tämligen skarp ton.

— Ja, naturligtvis! Du kan väl inte tro, att jag skulle låta henne stanna kvar i ett par små, trånga rum här i den stora staden? Det vore grymt otacksamt att behandla henne så. Faster Matilda har offrat hela sitt lilla kapital för min skull.

— Jag trodde din faster var tämligen förmögen?

— Faster förstår konsten att hushålla med litet, svarade Erik småleende, — och våra vänner ha säkert inte märkt, att faster hade någon orsak att spara, så gästfri som hon visat sig i hemmet. Först så smånin- att hon aldrig skaffade sig nya kläder, utan gick i den grå klänningen och den gamla kappan år efter år. Så var det en annan sak jag fick reda på, fortsatte han tankfullt, — under flera år har det varit en flura på träden mellan faster Matilda och farbror Hans nere i Östergötland. De ha inte varit ovänner, men heller inte vänner. I fjol ville faster inte resa till brodern, då jag for till Norge, och på min fråga om orsaken därtill, svarade hon bara undvikande, att hon hade det lugnare här hemma, ty farbror hade alltid så många gäster i huset. Jag tänkte inte vidare på saken, men för en tid sedan råkade jag händelsevis få se ett brev, som farbror skrivit till sin syster, och jag gjorde mig inte samvete av att läsa det förrän jag kom till ett ställe, där han skrev ungefär så här: "Du skulle ha följt mitt råd, Matilda, och redan för många år sedan köpt dig en livränta, då kunde du ha klarat dig själv på gamla dagar..."

Helny Sten nickade otrivilligt. — Ja, det hade kanske varit det bästa...

Han stirrade ett ögonblick på henne.

— Det skulle ha varit det lugnaste och säkraste för faster, sade han, — men det ligger inte för henne att först tänka på sig själv. Faster Matilda är en sällsynt oegennyttig och uppförande kvinna.

Nu smålog Helny. Det var ingenting nytt för henne att höra Erik hålla lovtal över fastern. Hon borde ha vetat, att han alltid tänkt sig, att den gamla damen skulle ha sitt hem hos honom, då han en gång fick eget pastorat, men dittills hade hon skjutit ifrån sig tanken därpå. Då förverkligandet av dessa planer nu ryckte närmare, kände hon det obehagligt. Eriks föräldrar voro för länge sedan döda, men att ha hans faster i huset var ju nästan detsamma som ett slags svärmor.

Helny visste också alltför väl att hennes fästman ansåg allt vad faster Matilda gjorde som ofelbart. Skulle måhända hon bli den som verkliga styrd och ställd i prästgården, och till vars åsikter man i främsta rummet måste taga hänsyn? Kanske hon skulle bli huvudpersonen, omkring vilken allt rörde sig?

Helny blev sittande försjunken i allvarliga tankar, sedan hennes fästman gått. Det hade plötsligt gått upp för henne, att hon i sitt äktenskap utan tvivel skulle råka ut för svårigheter, som hon hittills lämnat obeaktade.

Erik Wallgren hade rest ned till Västerboda för att förbereda dittflytningen, och han hade övertalat fastern att göra honom sällskap på resan. Det var en vacker vardag, och de glädde sig båda som barn över resan. Den unge mannen tyckte om trakten, och han kände sig icke som en främling.

Med stor sympati hade han blivit mottagen, och särskilt skolläraren på platsen, Lars Viberg, föreföll honom vänlig och hjälpsam. Måhända skulle han och faster finna goda och trofasta vänner i honom och hans familj, som bestod av hustru och en vuxen dotter.

— Elsa skall gärna hjälpa er tillrätta i början, fröken Wallgren, om ni så önskar, sade herr Viberg, då de sutto vid kaffebordet i familjens trevliga vardagsrum, — hon är van att göra sig nyttig med litet av varje.

Flickan rodnade vid faderns ord, men den gamla damen sände henne ett vänligt småleende.

— Det vore verkligen bra snällt, sade hon. — Jag skall sköta huset åt kyrkoherden, tills han gifter sig, och jag är tacksam, om jag får räkna på er hjälp, tills jag blivit litet van vid de nya förhållandena.

Erik Wallgren skrattade.

— Vad det är märkvärdigt att höra dig kalla mig "kyrkoherden", faster lilla. Mitt giftermål kommer nog inte att äga rum förrän till hösten, så det vore utmärkt, om vi få behålla fröken Viberg till dess.

Elsa svarade, att hon nog trodde, att det lät sig göras. Hon tyckte bara om den unge kyrkoherden och hans faster. Det låg något enkelt och vinnande över dem båda.

Efter kaffet gingo de till prästgården. Den gamla damen stack sin arm under den unga flickans, och de gingo långsamt genom rummen och den stora trädgården. Denna senare var tämligen vanvårdad, men Elsa

lovade, att hon skulle taga hand om den, hon var van både att gräva och plantera, så det skulle nog gå bra.

— Vibergs äro praktiska människor, sade fröken Wallgren, till sin brors- son, då de foro tillbaka till huvudstaden. — Vi komma säkert att få ett glatt och trevligt sällskap i dem.

Snart blev det tid att flytta till Västerboda, och den högtidliga dagen inbröt, då kyrkoherde Erik Wallgren skulle installeras i sitt ämbete. Det blev mycket att ordna, men familjen Viberg bistod dem på alla sätt, och Elsa tycktes räcka till överallt, då det gällde att få allt klart.

Att icke Helny Sten ännu hälsat på i prästgården smärtade hennes fästman, men hon hade skrivit, att hon skulle resa ned till installationen. Kvällen innan denna skulle äga rum, mottog han ett telegram av följande lydelse:

"Käre Erik!

"Du får förlåta mig, att jag inte kommer. Har råkat skada ena foten och måste hålla mig stilla några dagar.

"Din Helny."

Kyrkoherden räckte telegrammet åt sin faster.

— Det var förfärligt tråkigt, Erik, sade hon, då hon läst det.

— Jag tror inte Helny längtar efter att komma hit, sade han med ett bittert leende.

Fröken Stens frånvaro tycktes icke vålla något missljud i dagens högtidlighet. Erik Wallgren hörde till de själstarka naturer, som förmå utestänga störande inflytanden från tankar och sinne.

Hans predikan i kyrkan andades stor kraft, och han fick genast den fulltalliga församlingen med sig. Det var ett kärlekens evangelium han förkunnade; han utgick från orden: "Bären varandras bördor!" Människorna måste lära sig att ha öppet hjärta och sinne för varandra, att förstå och förlåta, vågleda och stödja varandra. Om vi icke förmå skapa ett paradys på jorden, så finns det dock en möjlighet för oss att göra våra medmänniskors liv rikare och skönare.

Elsa Viberg hade sin plats bredvid fröken Wallgren i en av de främsta bänkarna. Hennes blick gled ofta upp mot den unge kyrkoherden med det ljusa håret och vänliga blå ögonen. Hon tyckte, att det fanns både djup och innerlighet i hans predikan. Och vilken skönhet låg icke i dessa ord: "Bären varandras bördor!"

Det fanns många, som den dagen tryckte den unge kyrkoherdens hand. Elsa hann endast viska ett tack till honom, då de kommo hem, ty arbetet väntade henne. Men hon gick ut i köket med ett lust leende över sitt ansikte, som om hon tänkte på eller lyssnade till någonting vackert.

Nästa söndag kom Helny Sten till prästgården. Elsa hade bemödat sig om att göra allt så behagligt och tilldragande som möjligt, men hon fick icke mycken glädje av det. Fröken Sten talade bara ett par ord med henne och gick kall och oberörd genom rummen, som om hon frös, skenbart utan att lägga märke till någonting.

Kyrkoherden hade bjudit Elsas föräldrar till prästgården, och vid mid- dagen frågade fru Viberg:

— Ni gläder er väl åt ert nya hem här nere, fröken Sten?

Den tillfrågade ryckte på axlarna.

— Jag skulle inte vara fullt ärlig, om jag svarade ja!

— Min fästmo är ett genuint stor- stadsbarn, inföll kyrkoherden hastigt.

— Ja, det är jag, medgav fröken Sten, — och jag hoppas, att det inte skall dröja alltför länge, innan han kan få komma tillbaka till huvudstaden. En skugga flog över Erik Wallgrens panna, men fru Viberg sade sakt:

— Min man och jag ha alltid tyckt om Västerboda, här är så lungt och fridfullt.

Elsa skötte serveringen, hon hörde vad som sades, och det kom litet färg i hennes kinder. Var det be- svikelse eller sorg hon kände? Hon tyckte, att denna stela, elegant klädda huvudstadsdam alls icke passade till fru i prästgården.

Elsa hade funnit fröken Stens be- sök mycket pinsamt, och det var henne en stor lättnad, då hon för- stod, att det icke skulle komma att upprepas inom den närmaste fram- tiden.

Hon hade hört, att fröken Sten tjänstgjorde inom ett av statsdepar- tementen, och att hennes föräldrar, som voro mycket förmögna bodde på Gotland. Nu fick hon veta, att för- äldrarna planerade en resa till Ita- lien till våren och ämnade taga dot- tern med på denna. Elsa hade för- vänat sig över att fröken Wallgren så sällan nämnde kyrkoherdens fäst- mo, men nu förstod hon bättre, hur det kom sig. Det kunde icke finnas stor sympati mellan två så olika per- soner. Fröken Wallgren — "faster Matilda", som hon i tankarna kallade henne — var en älskvärd, anspråks- lös och vänlig gammal dam, varemot fröken Sten... nåja, hon var ju kyrkoherdens fästmo.

Vilken härlig sommar det var. De tre i prästgården hade det så skönt och hemtrevligt. De höllo möten för ungdomen, och om kvällarna lästes det högt. Från fröken Sten kom emellanåt brey eller ett yrkort. Hon skrev, att hon fått fyra månaders tjänstledighet, och att hon efter hem- komsten från Italien ämnade resa och hälsa på en väninna i Gudbrands- dalen.

"Jag undrar om kyrkoherden egent- ligen saknar henne?" tänkte Elsa.

Det föreföll knappast så, ty då ung- domarna skrottade och pratade, var han en bland de gladaste. Elsa tyck- te, att var dag var en fest, och hon njöt av det närvarandes solljusa stäm- ning. Vem kunde under dessa vackra somnardagar ana att olyckan skulle bryta in över dem som en blizt från klar himmel.

En dag i augusti satt Elsa med be- drövad uppsyn i det stora åt träd- gården vettande rummet, och faster Matilda gick tyst och rastlöst fram och tillbaka.

Vad hade hänt?

Inne i sitt sovrum låg den unge kyrkoherden och kämpade med dö- den. Febern hade slagit sina klor i honom och krafterna försvunno allt- mer. Doktorn hade sagt, att det var lungsäcksinflammation.

Kyrkoherden hade en kväll blivit kallad till en sjuk änka, som bodde i en utkant av socknen.

Det hade blivit oväder med våld- samma regnskurar, och när han kom hem, var han alldeles genomvåt. Följden blev en sträng förkylning, och då han icke tog ringaste hänsyn därtill, fick han feber och måste gå till sängs.

Faster Matilda och Elsa turades om att vaka. Det blev en lång och ansträngande tid. Slutligen började det dock åter gå framåt, och kraf-